

Find dem med knogleskørhed – og hjælp dem bedre!

Rapport fra Sundhedsstyrelsen bekræfter behovet for en systematisk indsats til forbedring af opsporing, behandling og opfølgning af danskere med knogleskørhed.

Sundhedsstyrelsen offentliggjorde i slutningen af 2018 en rapport med kortlægning af de væsentligste udfordringer forbundet med de eksisterende forebyggelses- og behandlingstilbud på osteoporoseområdet. Rapporten stemmer på samtlige områder helt overens med det, som Osteoporoseforeningen i årevis har peget på (se faktaboks).

“Vi ser rapporten som et vigtigt skridt i den rigtige retning. Det, at Sundhedsstyrelsen nu har fået øjnene op for de utilfredsstillende forhold, som Osteoporoseforeningen for længst har gjort opmærksom på, kan de politiske og sundhedsfaglige beslutningstagere ikke længere ignorere. Sundhedsstyrelsens kortlægning skriger på handling. Og vi vil fra

Osteoporoseforeningens side sikre, at rapporten ikke ender i skrivebordskufferne rundt omkring”, udtaler Osteoporoseforeningens landsformand, Ulla Knappe.

Utilstrækkelig opsporing – uacceptabel ulighed

Sundhedsstyrelsens afdækning peger blandt andet på massive udfordringer med opsporing,

ulighed i behandling fra postnummer til postnummer og ulighed i tilbuddene til osteoporoseramte:

Med henblik på at forebygge gentagne knoglebrud og nedsætte dødeligheden anbefaler

Sundhedsstyrelsens kortlægning skriger på handling

Sundhedsstyrelsen fx indførelse af systematisk opsporing blandt borgere med knoglebrud ved hjælp af et system, kaldet FLS, hvor én person - oftest en koordinator sygeplejerske – er ansvarlig for opsporing af risiko-patienter, udredning, diagnostik og evt. vejledning om medicinsk behandling.

Sundhedsstyrelsen peger også på, at der er behov for større ensartethed i tilbuddene på tværs af landet, både hvad angår forebyggelse, diagnostik, behandling og rehabilitering, ligesom den belyser et behov for et sammenhængende pa-

tientforløb, hvilket kan være en udfordring, når behandlingsansvaret som ved knogleskørhed er fordelt på flere aktører.

Desuden viser rapporten bl.a., at der er brug for løbende at kvalitets sikre og sikre ensartethed i forebyggelses- og rehabiliteringstilbud.

Behov for en samlet, tværsektoriel plan

Sundhedsstyrelsens rapport bekræfter ifølge Ulla Knappe, at der er behov for en national handlingsplan for knogleskørhed, som Osteoporoseforeningen længe har efterlyst:

”En national handlingsplan vil være den bedste garanti for, at osteoporoseområdet kan få det nødvendige løft, som Sundhedsstyrelsen nu har dokumenteret, at der er brug for.”

Alternativt bør alle regioner indgå en sundhedsaftale, som styrker samarbejdet mellem privat praksis, kommuner og regionens sygehuse. En sådan sundhedsaftale vedtog Region Nordjylland i 2015. Aftalen in-

debærer, at alle regionale og kommunale instanser, som har kontakt med den ældre del af befolkningen er opmærksomme på tegn på knogleskørhed og kan anbefale den enkelte borger at blive udredt, når risikofaktorerne er til stede. Og de praktiserende læger i regionen har fået opdateret deres viden inden for området. Indsatsen betyder, at antallet af opsporede er steget markant.

Minister tager bolden op

Sundhedsminister Ellen Trane Nørby (V) er enig i, at den geografiske ulighed i sundhed er grundlæggende uacceptabel i et lille land som Danmark og har til DR udtalt, at hun vil drøfte mulige indsatsområder med de politiske partier.

Der er i 2019 afsat 1,5 millioner kroner fra Satspuljen til styrkelse af osteoporoseområdet. Pengene skal bruges til udarbejdelse af en plan for, hvordan indsatsen for at forbedre forholdene på området konkret skal gribes an.

SUNDHEDSSTYRELSEN KONKLUDERER BLANDT ANDET, AT

FAKTA

- kendskabet til en knoglevenlig livsstil bør udbredes.
- der bør være fokus på tværfaglig udredning af faldtruede ældre i eget hjem.
- borgere med knogleskørhed bør tilbydes ensartede og vidensbaserede forebyggelses- og rehabiliteringsindsatser, og at forløbene bør tilpasses den enkeltes funktionsevne og behov.
- der bør rettes opmærksomhed mod risikofaktorer for knogleskørhed i forbindelse med øvrige kontakter til sundhedsvæsenet.
- der indføres et frakturforebyggelsesprogram (FLS) på alle sygehuse i Danmark, der modtager og behandler borgere med knoglebrud.

- patienter i kirurgisk behandling af hoftebrud bør have lige adgang til medicinsk og kirurgisk behandling af samme høje kvalitet.
- at patientforløbet for osteoporosepatienter bør beskrives, herunder ansvarsfordeling og organisering på tværs af aktører og sektorer.

Rapporten er målrettet politikere og beslutningstagere i stat, regioner og kommuner og udviklet i samarbejde med en arbejdsgruppe med repræsentanter fra en række sundhedsfaglige selskaber, Danske Regioner, Kommunerne samt Osteoporoseforeningen.

Kilde: ”Osteoporose – En afdækning af den samlede indsats mod osteoporose”, Sundhedsstyrelsen 2018